

Tämä sivu on konekäännetty [Linkki]. Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme \[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 1991/2019/KR Euroopan komission toiminnasta yhteistä etua koskevien hankkeiden voimassa olevaan luetteloon kuuluvien kaasuhankkeiden kestävyysarvioinnissa

Päätös

Kanteluasia 1991/2019/KR - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 10/02/2020 - Päätökset, pvm 17/11/2020 - Toimielin, jota kantelu koskee Euroopan komissio (Tutkimusta ei syytä jatkaa) |

Asia koski kaasuhankkeiden sisällyttämistä EU:n vuoden 2019 luetteloon yhteistä etua koskevista hankkeista (PCI-hankkeet). Nämä hankkeet ovat rajatylittäviä energiainfrastruktuurihankkeita, joiden on määrä auttaa saavuttamaan EU:n energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteet. Kantelun tekijä oli huolissaan siitä, että kyseiseen PCI-hankkeiden luetteloon kuuluvien kaasuhankkeiden kestävyttä ei ollut arvioitu tyydyttävästi, kuten edellytetään.

Komissio oli jo tunnustanut, että ehdokkaina olevien kaasuhankkeiden kestävyttä ei ollut arvioitu parhaalla mahdollisella tavalla, koska tietoja puuttui ja menetelmät eivät olleet asianmukaisia. Tutkimuksen aikana komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle olevansa päivittämässä perustetta, jota käytetään niiden hankkeiden kestävyysarviointiin, joita ehdotetaan sisällytettäväksi seuraavaan PCI-hankkeiden luetteloon, jonka komissio laatii vuonna 2021.

Tämän päivityksen myötä hankkeiden arvioinnissa on määrä ottaa huomioon muun muassa hiilidioksidi- ja metaanitasapaino sekä tehokkuusvaikutukset. Indikaattorin on määrä kuvata infrastruktuurin odotettua vaikutusta energiantuotannon yleiseen kasvihuonekaasuintensiteettiin kyseisessä EU:n jäsenvaltiossa ja itse infrastruktuurin toimintaan liittyviä päästöjä.

Oikeusasiamies suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio varmistaa kyseisen päivityksen olevan voimassa ennen kuin seuraavasta PCI-hankkeiden luettelosta tehdään päätös. Seuraava PCI-hankkeiden luettelo on määrä hyväksyä vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä.

Ilmastonmuutosta ja kestävyttä koskevien EU:n tavoitteiden vuoksi on valitettavaa, että aiempiin PCI-hankkeiden luetteluihin on sisällytetty kaasuhankkeita arvioimatta niiden kestävyttä asianmukaisesti. Tämä on tarkoittanut, että niitä ei ole voitu asettaa järjestykseen kestävimpien hankkeiden määrittämiseksi. Komissio on kuitenkin toteuttamassa tarvittavia toimia, minkä vuoksi oikeusasiamiehen lisätutkimukset eivät ole tässä vaiheessa perusteltuja.

Kantelun tausta

1. Yhteistä etua koskevat hankkeet ovat keskeisiä rajatylittäviä infrastruktuurihankkeita, jotka yhdistävät EU-maiden energiajärjestelmät. Tavoitteena on auttaa EU:ta saavuttamaan energiapolitiikkansa ja ilmastotavoitteensa. Euroopan komissio on vuodesta 2013 lähtien laatinut joka toinen vuosi luettelon yhteistä etua koskevista hankkeista (yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelo). Tähän luetteloon sisältyvät hankkeet voivat hyötyä nopeutetuista suunnittelu- ja lupamenettelyistä, ja ne voivat saada EU:n rahoitusta Verkkojen Eurooppa -välineestä [1].
2. TEN-E-asetuksessa [2] vahvistetaan puitteet yhteistä etua koskevien hankkeiden yksilöinnille, suunnittelulle ja täytäntöönpanolle. Siinä määritellään yhdeksän strategista maantieteellistä energiainfrastruktuurikäytävää sähkön, kaasun ja öljyn aloilla.
3. Kantelija työskentelee ympäristöalan kansalaisjärjestön palveluksessa. Kantelija ja komissio vaihtoivat 19.–28. lokakuuta 2019 useita sähköpostiviestejä fossiilisten polttoaineiden hankkeiden sisällyttämisestä neljänteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon (viimeisin luettelo). Kantelija oli huolissaan tietyn kaasuhankkeen kestävydestä ja siitä, miten se oli arvioitu ennen kuin komissio päätti sisällyttää hankkeen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon.
4. Tässä keskustelussa komissio viittasi energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) lausuntoon, jossa tuotiin esiin huoli siitä, miten kaasuhankkeiden kestävyttä arvioidaan yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon laatimisen yhteydessä ja mitä tämä tarkoittaa hankkeiden pitkän aikavälin elinkelpoisuuden kannalta. [3]
5. Komissio ilmoitti kantelijalle, että se pyrkii parantamaan analyttisiä välineitä ja menettelyjä kaasuhankkeiden kestävyden arvioimiseksi osana tulevien yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteluihin ehdolla olevien hankkeiden analysointia.
6. **Kantelija toisti** kuitenkin huolensa siitä, että neljäs yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelo sisältää hankkeita, joita ei ollut arvioitu mielekkäällä tavalla ilmasto- tai kestävyysvaikutusten kannalta. Komission vastaukseen tyytymätön kantelija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen 29. lokakuuta 2019.

Tutkimus

7. Oikeusasiamies käynnisti tutkimuksen tutkiakseen, onko komissio pyrkinyt varmistamaan, että kaasuhankkeiden kestävyys arvioitiin ennen kuin ne sisällytettiin yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon, ja miten. [4]

8. Tutkimuksen aikana oikeusasiamies lähetti komissiolle yksityiskohtaisia kysymyksiä [5] ja sai vastauksen [6], josta kantelija esitti huomautuksia [7].

9. Oikeusasiamiehen tutkintaryhmä pyysi 22. syyskuuta 2020 komissiota päivittämään vuoden 2020 puolivälissä ilmoittamansa uuden kestävyyskriteerin sekä siihen liittyvän tutkimuksen. Komissio toimitti päivityksen 27 päivänä lokakuuta 2020.

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut

Yhteistä etua koskevien hankkeiden aiemmat kestävyysarviointit

10. Komissio totesi, että ennen yhteistä etua koskevien hankkeiden neljättä luetteloa ehdolla olevien kaasuhankkeiden kestävyttä arvioitiin eri tavoin. Yhdenmukaisesti saatavilla olevien, johdonmukaisten ja tarkkojen tietojen puute oli kuitenkin estänyt täysin tyydyttävän ja johdonmukaisen arvioinnin. Neljännen yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon tavoitteena oli korjata tämä. Kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston [8] tehtäväksi annettiin sisällyttää kestävyysarviointi kustannus-hyötyanalyysiinsä. Näin pyrittiin varmistamaan kestävä kehityksen edellyttämä yhdenmukainen arviointi ja johdonmukaisuus, jota voidaan käyttää ehdolla olevien kaasuhankkeiden paremmuusjärjestykseen asettamisessa. Ensimmäistä kertaa pyrittiin kvantifioimaan kestävyyskyötyjä hiilidioksidipäästöjen vähentämisen muodossa.

11. Komissio totesi, että Kaasu-ENTSON ehdottama lähestymistapa perustui olettamuksiin, joiden mukaan *kaikki* kaasuhankkeet tuottaisivat automaattisesti *vain* myönteisiä hyötyjä hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä, koska polttoaine siirtyi hiilestä kaasuun ja merkittävä osuus uusiutuvasta kaasusta [9]. Kielteisiä vaikutuksia, kuten kasvihuonekaasujen mahdollista kasvua, ei otettu huomioon. Koska yksittäisten maiden erilaisista tilanteista ei tehty yksityiskohtaista analyysia, hankekohtaiset kestävyyskyödyt jäisivät näkymättömiksi ja niitä ei voida mitata määrällisesti. Tämän lähestymistavan perusteella ei siis voitu tehdä eroa sellaisten hankkeiden välillä, jotka todella tuovat kestävyyskyötyjä, ja hankkeet, jotka eivät tuota ja jotka saattavat jopa lisätä kasvihuonekaasupäästöjä. Komissio ilmoitti ymmärtäneensä mahdollisten kaasuhankkeiden kestävyysarvioinnin puutteet, kun neljännen yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon arviointimenetelmiä kehitettiin ja sovellettiin keväällä 2019.

12. **ACER** viittasi syyskuussa 2019 julkisesti arviointimenetelmien puutteeseen. Se totesi, että yhteistä etua koskevien hankkeiden valintaprosessissa omaksuttu lähestymistapa eli se, ettei Sähkö-ENTSON toimittamaa kestävyysarviointia käytetä eikä ehdota vaihtoehtoja, johtaa merkittäviin puutteisiin hankkeiden merkittävien ansioiden tai haittojen arvioinnissa. ACERin mukaan se, ettei hankkeiden vaikutusta kestävyysarvioinnissa arvioida luotettavasti, aiheuttaa suurta

epävarmuutta ja epäilyjä hankkeiden elinkelpoisuudesta (tai jopa tarpeesta) pitkällä aikavälillä.

13. Komissio totesi, että kestävyysarviointi ei muodostanut pohjaa näiden yhteistä etua koskevien kaasuhankkeiden myöntämiselle. Se totesi, että kaikki yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloissa olevat kaasuhankkeet *ovat tähän mennessä osoittaneet panoksensa muihin kriteereihin [..], joiden perusteella ne on valittu yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi.*

14. Kantelija oli eri mieltä komission päätelmästä, jonka mukaan yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon sisältyvien kaasuhankkeiden kestävyyttä oli arvioitu asianmukaisesti. Hän väitti, että ACERin lausunnossa todettiin, että arviointi oli virheellinen, joten se ei voi olla täysin EU:n lainsäädännön mukainen. Kantelija katsoi edelleen, että komission olisi arvioitava uudelleen kaikki yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa olevat fossiilisia polttoaineita koskevat hankkeet.

Yhteistä etua koskevien hankkeiden tulevat kestävyysarviointit

15. Komissio totesi, että parhaillaan ollaan kehittämässä päivitettyä kestävyyskriteeriä, jonka olisi oltava valmis arvioimaan viidenteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon kuuluvia ehdolla olevia hankkeita. [11] Komissio tilasi tätä varten tutkimuksen, jossa määriteltiin tietojen keruu ja analyttisten menetelmien tarjoaminen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon ehdolla olevien hankkeiden kestävyuden analysoimiseksi. Tämä tutkimus julkaistiin. [12]

16. Tutkimuksen tulosten perusteella komissio ilmoitti toteuttavansa kestävyyskriteerin. Tutkimukseen sisältyy useita suosituksia, jotka komissio tekee yhteistyötä Kaasu-ENTSON kanssa. Lisäksi alueellisissa ryhmissä kehitetään menetelmä kestävyyskriteerin sisällyttämiseksi tulevien yhteistä etua koskevien hankkeiden valintaprosessiin. [13] Komissio ilmoitti myös, että se hyödyntää Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa [14] ja siirtymistä hiilestä irtautumiseen hankkeiden kestävyuden arvioimiseksi. [15]

17. Päivitetyllä kestävyyskriteerillä olisi varmistettava, että hankkeiden arvioinnissa otetaan huomioon hiilidioksidi- ja metaanipäästöjen taso sekä tehokkuusvaikutukset. Tässä yhteydessä olisi erityisesti otettava huomioon ehdotetun infrastruktuurin odotettu vaikutus energiantuotannon yleiseen kasvihuonekaasuintensiteettiin tietyssä EU:n jäsenvaltiossa sekä itse infrastruktuurin toimintaan liittyvät päästöt.

18. Lopuksi komissio ilmoitti, että sen energian pääosasto aloitti vuonna 2019 käynnistettyjen metaanipäästöjen tutkimuksen. Lopullisen tutkimuksen odotetaan valmistuvan vuonna 2020, ja sen sanotaan analysoivan kaasun arvoketjun ilmastonäkökohtia, joilla tarkoitetaan kaasun etsintää ja tuotantoa kokonaisuudessaan. käsittely ja nesteytys, kuljetus ja jakelu. [16] Myös EU:n strategia mineraalimetaanipäästöjen vähentämiseksi on tulossa.

Oikeusasiamiehen arviointi

19. Sekä komissio että kantelija ovat yhtä mieltä siitä, että ehdotettujen kaasuhankkeiden

kestävyyssarvioinnit eivät ole olleet optimaalisia. Tämän vuoksi neljänteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon (ja aiempiin luetteloihin) sisällytettyjen kaasuhankkeiden kestävyttä ei ole otettu riittävästi huomioon.

20. Oikeusasiamies toteaa, että ilmastonmuutostavoitteita ja kestävyttä koskevat EU:n tavoitteet ovat nousseet kiireesti, kun tietoisuus kiihtyvistä ilmastokriisistä on lisääntynyt. Tässä yhteydessä oikeusasiamies pitää valitettavana, että komissio ei pyrkinyt aikaisemmassa vaiheessa parantamaan saatavilla olevia tietoja ja sovellettuja analyyttisiä menetelmiä, jotta niiden kestävyteen perustuvat ehdolla olevat kaasualan yhteistä etua koskevat hankkeet olisi voitu asettaa paremmuusjärjestykseen.

21. Oikeusasiamies panee merkille, että komissio pyrkii parantamaan ehdotettujen kaasuhankkeiden kestävyden arviointimenetelmiä, jotta voidaan ottaa huomioon hankkeiden kasvihuonekaasupäästöt (CO₂- ja metaanipäästöt) sekä mahdolliset tehokkuusvaikutukset.

22. TEN-E-asetuksessa [17] edellytetään, että ehdolla olevan kaasuhankkeen on edistettävä merkittävästi vähintään yhtä edellä luetelluista neljästä vaihtoehtoisesta kriteeristä (kestävyys on yksi). Oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on voitu päätellä, että yhtäkään ehdolla olevista kaasuhankkeista ei valittu sen perusteella, että sillä olisi merkittävä vaikutus kestävyteen. Näin ollen yhteistä etua koskevien hankkeiden valinta, joka tehtiin muiden kriteerien perusteella, näyttää tapahtuneen sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

23. TEN-E-asetuksessa luetellaan indikaattorit [18], jotka olisi otettava huomioon kaasuhankkeiden arvioinnissa, ja todetaan, että kestävyys ” *mitataan hankkeen panoksena päästöjen vähentämiseksi, uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotannon tai sähkön-kaasun ja biokaasun siirron tukemiseksi ottaen huomioon odotettavissa olevat ilmasto-olosuhteiden muutokset* ”.

24. Oikeusasiamies toteaa, että tulevien yhteistä etua koskevien hankkeiden osalta kestävyysarvioinnissa otetaan huomioon kasvihuonekaasupäästöjen taso ja tehokkuusvaikutukset sekä vaikutus energiantuotannon yleiseen kasvihuonekaasuintensiteettiin EU:n jäsenvaltioissa ja itse infrastruktuurin toimintaan liittyviin päästöihin.

25. Koska komissio on nyt ryhtynyt tarvittaviin toimiin, oikeusasiamies katsoo, että lisätutkimukset eivät ole perusteltuja. Komission suunnittelemissa toimenpiteillä olisi korjattava yhteistä etua koskevien ehdotettujen kaasuhankkeiden kestävyysarvioinnin puutteet. Tämä edellyttää erityisesti kestävyyskriteerin päivittämistä siten, että siinä otetaan huomioon kasvihuonekaasupäästöt ja tehokkuusvaikutukset sekä vaikutus EU:n jäsenvaltioiden energiantuotannon yleiseen kasvihuonekaasuintensiteettiin ja ehdotetun infrastruktuurin toimintaan liittyviin päästöihin. Tämän päivitetyn perusteen olisi oltava käytössä ennen yhteistä etua koskevien hankkeiden viidenteen luetteloon kuuluvien ehdolla olevien kaasuhankkeiden arviointia, joka olisi hyväksyttävä vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä.

26. Oikeusasiamies panee myös merkille komission sitoutumisen kestävyteen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhteydessä sekä komission aloitteen, joka liittyy tavoitteeseen

tehdä EU:sta ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä. Kansalaiset odottavat tämän heijastuvan komission tulevaisuudessa ehdottamiin konkreettisiin politiikkoihin ja aloitteisiin esimerkiksi energia-alalla. Tätä varten tuleviin yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloihin sisällytettävien hankkeiden olisi oltava kestävän kehityksen mukaisia, ja ehdolla olevien kaasuhankkeiden arvioinnin olisi perustuttava kriteereihin. Ehdotettujen kaasuhankkeiden kestävyuden arvioinnin parantaminen olisi tärkeä askel tässä tarkoituksessa.

Johtopäätös

Tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavalla päätelmällä:

Koska komissio pyrkii parantamaan menetelmiä ja tiedonkeruuta yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon sisältyvien ehdolla olevien kaasuhankkeiden kestävyuden arvioimiseksi, Euroopan oikeusasiamies katsoo, että lisätutkimuksia ei ole tässä vaiheessa perusteltu.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle .

Emily O'Reilly

Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg, 17.11.2020

LIITE

Komissio hyväksyy yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon seuraavasti:

1) Hakijahankkeita ehdottavat hankkeen toteuttajat.

2) Yhteistä etua koskevien hankkeiden alustavan arvioinnin ja valinnan suorittavat alueelliset ryhmät [19] , jotka koostuvat toimivaltaisten ministeriöiden, kansallisten sääntelyviranomaisten, yksittäisten kaasun ja sähkön siirtoverkonhaltijoiden ja muiden hankkeiden toteuttajien edustajista, kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisesta verkostosta (ENTSO), energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastosta ja Euroopan komissiosta.

Alueelliset ryhmät arvioivat hakemukset TEN-E-asetuksessa määriteltyjen yleisten ja erityisten kriteerien perusteella.

Alueellisten ryhmien kokoukset ovat avoimia kaikille asianomaisille osapuolille, kuten ympäristö- ja kuluttajajärjestöille sekä kansalaisyhteiskunnan edustajille, jotka kutsutaan, kuullaan ja joiden odotetaan osallistuvan näiden ryhmien työhön.

3) Näiden arviointien jälkeen komissio hyväksyy hyväksytyjen yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon delegoidulla säädöksellä [20] .

4) Komissio toimittaa hankeluettelon Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Näillä toimielimillä on kaksi kuukautta aikaa vastustaa luetteloa tai ne voivat pyytää kahden kuukauden pidennystä kantansa viimeistelemiseksi. Jos parlamentti tai neuvosto eivät hylkää luetteloa, se tulee voimaan. Parlamentti ja neuvosto eivät voi pyytää muutoksia luetteloon.

[1] Ks.

<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects>
[Linkki].

[2] Asetus (EU) N:o 347/2013 Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Linkki].

[3] ACERin 25. syyskuuta 2019 antama lausunto on saatavilla osoitteessa:

https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Opinions/Opinions/ACER%20Opinion%2019-2
[Linkki].

[4] Kysymys yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon sisältyvien öljyhankkeiden resurssien tehokasta ja kestävästä käytöstä koskevasta kriteeristä oli implisiittinen kantelussa. Oikeusasiamies lisäsi sen omasta aloitteestaan, jotta myös komissio voisi käsitellä tätä kysymystä. Saatuaan komission selvityksen oikeusasiamies katsoi, ettei ollut riittävästi perusteita tutkia asiaa tarkemmin.

[5] Ks. <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/124432> [Linkki].

[6] Ks. <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/129929> [Linkki].

[7] Ks. <https://www.ombudsman.europa.eu/correspondence/135062> [Linkki].

[8] Kaasu-ENTSON tehtävänä on helpottaa ja tehostaa kansallisten kaasun siirtoverkonhaltijoiden välistä yhteistyötä kaikkialla Euroopassa, jotta voidaan varmistaa yleiseurooppalaisen siirtoverkon kehittäminen EU:n energiatavoitteiden mukaisesti. ENTSO hyväksyy joka toinen vuosi kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman. Suunnitelmaan sisältyvät hankkeet voivat hakea sisällyttämistä yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon. Ks. <https://www.entsog.eu/> [Linkki].

[9] Komissio selitti tämän johtuvan polttoaineen siirtymisestä saastuttavasta vähemmän saastuttavaan fossiiliseen polttoaineeseen, esimerkiksi hiilestä kaasuun, ja merkittävästä määrästä uusiutuvaa kaasua.

[10] TEN-E-asetuksessa ei välttämättä edellytetä, että kaasuhanke edistää merkittävästi kestävyyttä. Direktiivin 4 artiklan b alakohdan *mukaan* ” kaasuhankkeilla olisi *edistettävä merkittävästi ainakin yhtä seuraavista erityiskriteereistä*:

I) markkinoiden yhdentymisen...; II) toimitusvarmuus...; III) kilpailu...; IV) kestävyys. Ks. myös alaviite 1.

[11] Kaasuhankkeiden valinta seuraavaan luetteloon alkaa vuoden 2020 lopussa. Luettelo on tarkoitus hyväksyä vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä.

[12] Tutkimuksen löydät täältä:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/364d69a4-1744-11eb-b57e-01aa75ed71a1/language-en?WT>

[Linkki]. Tutkimuksen lopullinen versio on kesäkuussa 2020. Ennen julkaisua raportti esiteltiin ja siitä keskusteltiin sisäisesti. Raportti lähetettiin julkaistavaksi lokakuussa, ja se julkaistiin ennen Kööpenhaminassa 29. lokakuuta järjestettävää vuotuista energiainfrastruktuurifoorumia. Tutkimus esiteltiin ja siitä keskusteltiin sidosryhmien kanssa.

[13] Lisätietoja yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon laatimismenettelystä on liitteessä.

[14] Ks .: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
[Linkki].

[15] Ks .: <https://www.investigate-europe.eu/en/2020/klaus-dieter-borchardt/>.

[16] Ks .:

https://ec.europa.eu/energy/topics/oil-gas-and-coal/methane-emissions_en#a-study-to-identify-knowledge-gaps-on-
[Linkki].

[17] 4 artiklan 2 kohdan b alakohta

[18] Asetuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti: ”Liitteessä II.1 –3 *esitettyihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien hankkeiden osalta tässä artiklassa luetellut perusteet on arvioitava liitteessä IV olevassa 2–5 kohdassa vahvistettujen indikaattoreiden mukaisesti.* ”

[19] Ks .:

<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/infrastructure/projects-common-interest/regional-groups-and-their-role>
[Linkki].

[20] Katso lisätietoja:

https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/adopting-eu-law/implementing-and-delegated-acts_en
[Linkki].